

Universitätsbibliothek Paderborn

**Epistola Pastoralis Illustrissimi Ac Reverendissimi Domini
D. Humberti Guilielmi A Præcipiano, Archiepiscopi
Mechliniensis**

**Precipiano, Humbert Guillaume de
Lovanii, [1692]**

Humbertus Guilielmus Dei & Apostolicæ Sedis gratiâ Archi-episcopus
Mechliniensis, Primas Belgii, &c. omnibus Archi-diœcesis Nostræ
Archi-presbyteris, Pastoribus, &c. Salutem in Domino.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39186

HUMBERTUS GUILIELMUS

Dei & Apostolicæ Sedis gratiâ Archi-episcopus
Mechliniensis , Primas Belgii, &c. omnibus
Archi-diœcesis Nostræ Archi-presbyteris ,
Pastoribus , &c. Salutem in Domino:

T primùm placuit Divinæ Pròviden-
tiæ humeris nostris sub minori pondere tantum non fatigentibus gravio-
rem sarcinam imponere , mox decre-
veramus (quandoquidem omnes &
singulos, qui in partem curarum no-
strarum vocati estis, & alloqui & am-
plicti in Domino coram non licebat)

per communem epistolam universos

convenire, quā Pastoralem affectum & Paternam solicitudi-
nem sincè promeremus, & sui quemque officii, dubiis hisce
& periculosis temporibus commonefaceremus , aut currenti-
bus ut aiunt, & in commisso sibi grege tuendo vigilantibus ad-
deremus calcar: ita suadebat Decretum Synodi Mechliniensis
II. * ita muneris nostri ratio; ita Sanctissimorum ac Sapien-
tissimorū Præsulum exemplum. At ingruentium negotiorum
mole pressi hactenius non potuimus tā salutaria consiliaexe-
qui . Et potuisse videri fortè nonnullis status rerū Diœcesis
nostræ nobis non satis perspectus, si statim scripsisssemus. Famā
duci nos , & rumoribus malignè sparsis jactasset quispiam ,

quam-

* Titulo 16. Cap. 2.

quamquam non petitis è longinquo. Nunc postquam diligenti studio, consultis omnis generis, atque Ordinis gravissimis viris, partium affectu liberis, deque felici Ecclesiæ statu solicitis, explorata & comperta sunt omnia, non videbimus temere & injustè nonnulla in quibusdam desiderare, interdùm etiam queri vel de innovata & corrupta Ecclesiastica disciplina, vel de contentionibus & dissidiis, quæ quotidiè magis & magis gliscunt, satanā novam semper materiam ferente, & interspersis felici tritico zizaniis agrum Dominicum deformante.

Sanè quantum dolorem in animis nostris hæc velut Civilia & fraterna bella creant, tantum inter vicinos Heterodoxos plausum excitant & lætitiam, dum mutuis nos vulneribus fatigari jactant, & alternatâ strage rapi præcipites. Neque jactant ex vano. Audiunt penè indices cani classicum libellos legunt amarulentiâ plenos, quibus Catholicum nomen scinditur, nescio quo prætextu pietatis & religionis reformatæ titulo, nihil nisi odium spirantes atque vindictam. Vident aram aræ oppositam, & crucem cum cruce ceu infesta signa concurrere. Hanc animorum tamen fatalem discordiam quam magno mercatam velint ipsi, sponte suâ nasci, foverique gaudent, quando interim altâ fruuntur pace, non fruituri, nisi nos disfentiremus inter nos. Ut expavescerent, si mutatis consiliis, junctis viribus, animisque sociatis rueremus in excidium inimicæ gentis, & accepta cœlitus dona, & quæsita studio, & industria aucta impenderemus justis bellis, & triumphum aliquando meritis! Nunc abutimur ingenio, litteris abutimur, otium terimus, vires consumimus, & post omnia non nisi de fratribus victis oppressisque gloriamur.

Jam spes crescit Hæreticis, animisque inflantur, cum non nullos videant ex iis, qui se Catholicos profitentur, indies minus & minus à suis placitis abhorrende; de Romani Pontificis auctoritate contemptius & sentire & loqui; Ecclesiam sui illis temporis vilescere, nihil suspirare nisi antiquam; disciplinam Ecclesiasticam non tam reformatâ poscere, quam privatâ authoritate invertere; iisdem armis uti, quibus usi fuerint majores sui, iisdem pugnare artibus, quamquam minori cum violentiâ, & majori cum vafricie, quibus illi depugnaverint; Religiosas familias, quas ipsi semper experti sint infestiores,

ma.

magisq; habeant invisas, atrocibus calumniis incessi, & tantum non obrui; è Clero viros novitatum osores, antiquæ disciplinæ retinentes nihilo excipi clementius; suis deque verti paulatim omnia. Ex hisce tot malis magnam augurantur ad suas partes mox factum iri accessionem.

Interim Catholici nominis imperitum vulgus studia in contraria rapitur, aut hæret incertum, quibus se potissimum Doctoribus addicat, dum probant hi quod improbant isti: dum velut salutarem doctrinam ac divinitus datam instillari audiunt ab his, quam velut animorum toxicum ac certissimam perniciem execrantur isti, & execrandam monent. Quid agat infelix multitudo, cui non satis est in grandibus Religionis Arcanis discernendis judicii? Quò se vertat? quos potissimum sequatur vitæ duces ac magistros? Hos audit pingi ut Hæreticos, ut morum corruptores, ut Sacrorum profanatores ab illis, illos ab his.

Hærent ut plurimum consilii inopes p̄i Fideles, quoties frequentem cibi Eucharistici sumptionem commendari audiunt, ut habebant à majoribus suis commendatam, tamquam alendæ in Deum pietati, & charitati unicè necessariam; rursus deterreri se à nonnullis intelligunt, tamquam ab acripi & plena periculi medicina, nisi adsit animus terrenis liber affectibus, & humanā imbecillitate quodammodo-altior. Adducuntur utrimque argumenta & SS. Patrum testimonia speciosis deducta coloribus, quibus fucum detrahere non est nisi Eruditorum.

Neque minus ambigunt aut affliguntur incerti animis, quoties à sacris Tribunalibus repelluntur tamquam indigni venia, tamquam destinatæ orco victimæ, & à secula post naufragium tabula dejiciuntur, Sacramenti fructu frustrati, à Sacerdotibus priscam severitatem professis; quando interim nullâ factâ mutatione, exposita eodem modo lapsum suorum serie, non aliter propositâ morum emendatione, eâdem præmissâ doloris testificatione, ambabus ulnis admitti se vident, venia que donari ab iis, qui non minus matris suæ senescentis auctoritatem venerantur ac suspiciunt, quâm primâm nascientis incunabula; si tamen tum tam austera fuit in occulte reos, quâm nobis adumbrant ætatis nostræ Severistæ. Quibus habebunt fidem pœnitentes, quando hi vera Pœnitentiae

ac salutaris resipiscentiæ difficultatem mirum quantūm exagerant; elevant, & attenuant isti, pauci auream mediocritatem servant? Hi pœnitentiæ opera vitæque emendationem præmitti veniæ volunt; istis satis est, si consequantur? Hi multas à reis exigunt graves, duras, diuturnas: leviores illi, humanæque imbecillitati accommodatores? Mutuam hinc atque hinc nonnulli incautiūs, ne graviori utamur verbo, peccata condonandi, aut veniæ suspendendæ praxim vellicant, admordent, calumniantur?

Haud minor oboritur in animis perturbatio, quoties percipiunt Sanctissimæ Virginis Dei Matris cultum, in quam affectum quemdam tenerum cum ipso lacte suxerunt, Parentibus & Institutitoribus sollicitè inculcantibus, nunc obliquè perstringi: Imagines viliori loco haberí: Peregrinationes voti causâ suscep̄tas tacitè rideri, aut Erasmi inficetis, nec satis Christianis salibus aspergi: pios cœtus aut sodalitia in Virginis honorem erecta, vel privatis colloquiis, vel editis sine nomine libellis proscindi: dum eadem omnia priscae pietatis tenaces alii tuentur ac vindicant, perque hæc ut avorum memoriā, sic & nostrā, Catholicos ab Heterodoxis, tamquam certa nota seu criterio secerni volunt.

Quod de cultu Virginis, cæterisque in eam pietatis Officiis jam diximus, de cultu Sanctorum, Adoratione imaginum, ac venerabilium Reliquiarum dictum quoque esto. De his quoque nonnulla temere differi scribique, & populum novitatis hujus impatientem concitari, plus quam nimis. compertum est, quid quod nonnulli eo processerint audaciæ, ut communicata cum piis Fidelibus Christi ac Sanctorum merita ex Ecclesiæ thesauro, cuius depositarius est Romanus Pontifex, sive sacras, ut loquimur, Indulgencias & libellis sine nomine editis, & interdum etiam pro concione, multò saepius in colloquiis privatis, vel flocci faciant, vel Christiani populi justè collocatam in iis fiduciam redarguant penè ut superstitionem aut inanem? Quid quod repertus est non nemo, qui usitata Catholicos inter in mortuorum solatium sacrificia obliquo dente arrodere non sit veritus, ac si plus levaminis ex iis habeant Sacerdotes ipsi in suis tricliniis accepto stipendio, quam mortuorum animæ in piacularibus flammis?

Hanc temeritatem jure merito castigant sanioris Theologij

logiae Patroni, & adversus hoc virus salutare offerunt antidotum. At interdum avidius venenum bibitur, quam' potio salutifera. Plures pestifer halitus afflat, quam' sanioris auræ spiritus recreet. Lolium & avenæ steriles, herbæque aliae vel noxiæ, vel inutiles nullo serente, nullo curante crescunt: triticum sèpè sedulam cultoris spem & industriam eludit. Ita pars bona simplicis vulgi, nihilque fraudis suspicantis sensim sine sensu à Patrum suorum institutis deficit, ut est multitudo novarum rerum cupida: pars aut indolis & ingenii quādam felicitate, aut animarum Curatores magis integros nacta, qui se non finit & à majorum semitis abduci: pars hæret pendens animi sacrum inter & saxum, nec statuere per se potest, quid tandem debeat amplecti.

Perturbari quoque necesse est multorum animos, quoties libros quosdam nescio quibus authoribus scriptos commendari sibi, offerri, obtrudi vident vernaculo sermone grandia mysteria, nec cui libet vulganda complexos, à certis hominibus tamquam cœlo lapsos, tamquam Spiritus sancti, si ita loqui fas est, myrethecia, tamquam limpidissimos aquarum vitalium ac salutiferarum fontes, quos alii velut ex orco erutos, velut diaboli armamentaria, velut venenatos lacus & putrida stagna, flammis dignos, damnatorum dogmatum plenos, manibus excutiunt, sine gravi flagitio & præsenti salutis discrimine evolvi non posse contestantur.

Quid pronius, quid formidandum magis, quam ut hinc Ecclesiae nostræ aliquando accidat, quod inter Corinthios olim evenisse multum queritur ac deplorat Apostolus, ut dum hi se Cephæ esse dicunt, isti Apollo, tandem esse se Jesu Christi obliviscantur.

Profectò hæc omnia nescio quam schismatis imaginem nobis repræsentant, proque una Ecclesia geminas: tanta est & morum, & studiorum, & affectuum diversitas; tam exacerbata & ab alienati animi; tanta appetit vindictæ & nocendi cupiditas, que dictis & factis quotidie proditur. Utinam vanus sit multorum gravissimorum Virorum metus magnopere pertinacientium, ne crescentibus odiis, & improbandi atque innovandi libidine, exutio tandem obedientiæ frœno, inconsutilis Christi tunica diripiatur in partes. Nostrum est pro virili nostra grassanti malo occurrere, & imminentem salutaribus

con-

consiliis dissipare tempestatem; animos dissidentes compōnere, ad concordiam & saniora consilia compellere; noxias herbas à salutiferis secernere; inter probam atque improbam doctrinam distinguere, ne Christiana plebs sub fallaci pietatis, reformationis, & severioris Ethicæ specie præcipitetur in exitium; pacem animis dare, & cœlesti scientiâ, quæ descendit à Patre luminum, stabilire cor.

Hunc in finem visum nobis est nonnulla in Domino præscribere, non nostro solùm concepta dictu, aut spiritu, sed ex ipsis Ecclesiæ Catholicæ luminibus deprompta, præsertim quæ ultimis hisce sæculis vitæ hujus noctem atque tenebras insignibus vitæ sanctioris & doctrinæ excellentioris rādiis illustrarunt atque dissiparunt: ex S. Caroli, inquam, Borromæi, & S. Francisci Salesii instructionibus ac libris, quorum alterum *plura scripsisse ad Episcoporum instructionem utilissima*: alterum *scriptus cœlestis doctrinâ resertis Ecclesiam illustrasse* monemur in annuo Ecclesiastici officii pensò. Ad horum doctrinam Evangelico spiritu plenam componere atque effingere Pastoralia monita certum habemus, eundem spiritum, quem ab animarum Curatoribus sibi subjectis exigebant illi, à vobis exigere: eandem intulcare disciplinam, quæ nemini non debet esse cordi, & nulli bono potest esse gravis. Deus conatus nostros fortunet & prosperet, quæque ipsius, cui studemus unicè, tum honori, tum gloriæ potissimum serviant, inspiret.

C A P U T I.

De Authoritate Seavis Apostolice.

Sunt Ecclesiæ ac Pontificum Romanorum Constitutionibus & Decretis tam in dogmatis quæ ad fidem, quam quæ faciunt ad mores. Ad hanc amissim falli nesciam exigamus omnia, quæ scripturi vel dicturi sumus.

Ab his, non dicimus abire, sed vel ad latum unguem desciscere religio esto. Procul absint exceptiones frigidæ, aut veteratoriae cavillationes, aut distinctiones juris & facti, sensuumque, damnatarum omnium propositionum excusatrices, quibus eorum authoritas vis ac robur eludatur. Nemo pro libidine detorqueat, aut sensus illis affingat alienos. Nec calamo, nec ore verbum ullum excidat erga Sedem Apostolicam vel inju-